

Recensie

Dag X

Anne Pillen

Papieren Tijger, 2020, 80 blz., EUR 16,00

ISBN: 9789067283526

Een uitgave als ‘Dag X’ benader je met heel veel schroom. In 2017 werd bij Anne Pillen een agressieve hersentumor vastgesteld, waaraan ze in mei 2019 overleed. In de inleiding bij de postuum uitgegeven bundel tekent Wil Molenaar het portret van vriendin Anne: hoe zij zich als creatief therapeut altijd heeft ingezet voor mensen die aan de rand van de maatschappij waren terechtgekomen, hoe zij na het overlijden van dichteres Sonja Prins als tijdelijk gebruiker introk in De Boshut, het schrijversverblijf van Prins in de bossen van Baarle-Nassau, en het restaureerde en inrichtte als ruimte voor kunstenaars en auteurs. Tijdens de laatste periode van haar leven schreef Anne Pillen een reeks gedichten over De Boshut, over de natuur, haar verleden en haar ziekteproces. De gedichten zijn doorgaans kort, vaak gezet in de vorm van een haiku, gebaseerd op impressies die soms verrassend overkomen. Neem bijv. het gedicht ‘asbloem’: ‘zorgvuldig geplukt / verpletterend pulverzwart / op sneeuw wit blad’. Of hoe zij schrijft over de ‘chemokuur’ die ze krijgt: ‘wakkere woekerwaker / stroom mee met mijn bloed / toxines / voor extra leef-tijd’. Uit de verzen spreekt blijvend het verlangen naar warmte, naar ‘uitzicht op zon’, maar ook het besef dat haar krachten afnemen: ‘de natuur is ongeduldig / en irritant / ik kan niet mee / met het dwingend seizoen / snel opgebrand / wil ik trager en trager / liefst niets meer doen / ben niet klaar voor de lentetijd’. (uit: alles gaat door’) Het getuigt van heel veel moed de aftakeling onder ogen te zien: ‘zo bang ben ik voor de vrouw die ik word: / een trage vreemderik / met opgezwollen hoofd en dikke buik / grip lijkt tijdelijk / begrip steeds verder weg’. (uit: ‘vreemderik’) Van zwaarmoedigheid is wel geen sprake. Kleine momenten van geluk worden gekoesterd, ‘tegenover elkaar in alle rust ontbijten / samen in de woonkamer / dagdromen / (...) / klein geluk geeft kracht / geeft moed / om door te leven’. (uit: ‘abrupt vervroegd pensioen’) Tot ‘Dag X’ aanbreekt, de dag van het afscheid, ‘alles zal geruisloos gaan, zegt hij / zonder al te scherpe lijn / (...) / alles stom en zonder woorden / die nu vaak mijn houvast zijn’. Of hoe de woorden, het gedicht voor haar een vorm van troost zijn geweest.

[Jooris van Hulle]